

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 08-16580/1

Podgorica, 22. januar 2014. godine

**MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
-n/r ministra, g-dina Branimira Gvozdenovića-**

Poštovani gospodine Gvozdenović,

Na osnovu Vašeg akta, broj 10-105/98 od 30. decembra 2013. godine kojim se traži mišljenje na tekst *Predloga pravilnika o kriterijumima i načinu klasifikacije, pakovanja i označavanja hemikalija i određenog proizvoda u klase opasnosti u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obilježavanje UN*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga pravilnika i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.*

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i *Izvještaj o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za sprovođenje Pravilnika nije potrebno izdvojiti dodatna finansijska sredstva iz budžeta države.*

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija daje saglasnost na *Predlog pravilnika o kriterijumima i načinu klasifikacije, pakovanja i označavanja hemikalija i određenog proizvoda u klase opasnosti u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obilježavanje UN.*

S poštovanjem,

MINISTAR
dr Radoje Žugić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
NAZIV PROPISA	Predlog pravilnika o kriterijumima i načinu klasifikacije, pakovanja i označavanja hemikalija i određenog proizvoda u klase opasnosti u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obilježavanje UN

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Preventivni pristup u upravljanju hemikalijama stavlja akcenat na procjenu opasnosti od hemikalija, odnosno na klasifikaciju hemikalija prije nego što se one stave u promet i informisanje korisnika o opasnim svojstvima hemikalija putem obilježavanja na etiketi, a u cilju zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.
- U postupku klasifikacije odlučuje se o svrstavanju hemikalije u određenu klasu opasnosti kao i o dodjeljivanju elemenata obilježavanja koji se moraju navesti na etiketi kada se hemikalija stavlja u promet.
- Zemlje širom svijeta imaju različita pravila za klasifikaciju i obilježavanje. Zbog toga je moguće da ista hemikalija u nekoj zemlji bude klasifikovana kao npr. toksična, a u drugoj zemlji ne. Takođe, u različitim zemljama koriste se različiti simboli za ukazivanje na istu opasnost. S obzirom na savremeni trend globalne trgovinske razmjene, očigledna je potreba za postojanjem jedinstvenog, globalno harmonizovanog sistema za klasifikaciju i obilježavanje hemikalija. U Crnoj Gori će se primjenjivati dva sistema klasifikacije, obilježavanja i pakovanja hemikalija koji će u narednom periodu važiti paralelno, a propisani su i rokovi od kada je primjena svakog od njih obavezujuća za supstance, a od kada za smješe. Nakon isteka tranzicionog perioda, od 1. juna 2015. godine primjenjivaće se samo nov sistem klasifikacije i obilježavanja hemikalija - Globalno harmonizovani sistem (CLP/GHS). Jedan od razloga za uvođenje dva sistema je to što su trenutno i u EU na snazi oba sistema, i to stari "narandžasti" (prema DSD/DPD propisu) i novi CLP/GHS sistem (prema CLP/GHS propisu), koji se polako uvodi i zamjenjuje stari sistem klasifikacije.
- Pravo svih građana je da budu upoznati sa opasnostima koje postoje zbog svakodnevne upotrebe hemikalija u industriji, zanatskim djelatnostima, obrazovnim institucijama, kao i u našim domovima.
- Globalno harmonizovani sistem za klasifikaciju, obilježavanje i pakovanje hemikalija omogućuje da se hemikalije prvi put klasifikuju, obilježavaju i pakuju na isti način u cijelom svijetu. Harmonizacija klasifikacije i obilježavanja hemikalija širom svijeta bila je jedna od šest programskih oblasti koje je Generalna skupština UN donijela radi uspostavljanja bezbjednog upravljanja hemikalijama na međunarodnom nivou. Prepoznato je da će međunarodno harmonizovan pristup klasifikaciji i obilježavanju hemikalija obezbijediti osnovu za razvoj sveobuhvatnih nacionalnih programa koji treba da osiguraju upotrebu hemikalija u svim zemljama.
- Iz navedenog se uočava da bi bili oštećeni građani i problem bi evoluirao, jer bi sistem bio neusaglašen sa globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju, obilježavanje i pakovanje hemikalija.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
- Cilj koji se postiže predloženim propisom je da hemikalije budu klasifikovane i obilježene prema istim kriterijumima kako u EU, tako i u ostalim razvijenim zemljama svijeta. Takođe, pravilnik treba

da pruži dobavljačima i profesionalnim korisnicima hemikalija, kao i javnosti osnovne informacije o GHS, (EU) CLP Regulativi. Takođe, jedan od ciljeva je i usaglašavanje sa globalnim sporazumom kojim je ustanovljena usaglašena klasifikacija hemikalija, komunikacija opasnosti kao i objašnjenja za njihovu primjenu.

- Izrada podzakonskog akta propisana je Zakonom o hemikalijama („Službeni list Crne Gore“, broj 18/12).

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati “status quo” opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Jedini način uređenja ovog pitanja je regulatorna opcija, kroz donošenje propisa kojim se uređuju kriterijumi i način klasifikacije hemikalija i određenog proizvoda u klase opasnosti, kao i bliži način pakovanja i označavanja hemikalija i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obilježavanje UN. “Status quo” se za rješenje ovog problema ne može uzeti kao prihvatljiva opcija, jer se izradom propisa obezbjeđuje implementacija Zakona o hemikalijama.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti, Donošenje
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Rješenja data u propisu mogu uticati na eventualne proizvođače koji su dužni da klasifikuju, obilježavaju i upakuju hemikaliju u skladu sa CLP/GHS propisom. Dobavljač hemikalije namijenjene za profesionalnu ili industrijsku upotrebu obezbjeđuje bezbjedonosni list koji sadrži podatke o klasifikaciji i obilježavanju hemikalije zajedno sa ostalim informacijama važnim za bezbjedno rukovanje. Na distributere se ne primjenjuje obaveza klasifikacije, već on može preuzeti klasifikaciju od ranijeg učesnika u lancu snabdjevanja. Dalji korisnik može preuzeti klasifikaciju supstance ili smješe od učesnika u lancu snabdjevanja koji je izvrši, ukoliko ne mijenja sastav supstance ili smješe koja mu se dostavlja.
- Propis neće izazvati dodatne troškove građanima i privrednim subjektima. Potrebni podaci se mogu naći u dokumentima dobijenim u skladu sa međunarodno priznatim programima o hemikalijama, u naučnim časopisima, kao i u bazama podataka kojima se može pristupiti putem interneta. Jedan od najkorisnijih izvora informacija je internet stranica Evropske agencije za hemikalije: http://echa.europa.eu/classification/CLPguidance_en.asp. Za supstancu koja se nalazi na Listi klasifikovanih supstanci i ima harmonizovanu klasifikaciju za određenu klasu opasnosti, nije potrebno prikupljati podatke za klasifikaciju u tu klasu opasnosti.
- Donošenje propisa ne iziskuje dodatne troškove. Propis ne utiče na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju.
- U procesu donošenja ovog propisa nisu utvrđene biznis barijere. Takođe, nema opterećenja administrativnog sistema.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;

<ul style="list-style-type: none"> - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti; - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?; - Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.
<ul style="list-style-type: none"> - Za sprovođenje ovog propisa nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. - N/A - Implementacija propisa ne prouzrokuje međunarodne finansijske obaveze. - Za sprovođenje ovog propisa nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. - Propis ne podrazumjeva donošenje podzakonskih akata. - Implementacijom propisa neće se ostvariti prihodi za budžet Crne Gore.
<p>6. Konsultacije zainteresovanih strana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako; - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije); - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.
<ul style="list-style-type: none"> - U izradi Predloga pravilnika nije korišćena eksterna ekspertiza. - U izradi Predloga pravilnika učestvovali su predstavnici Ministarstva zdravlja, Agencije za zaštitu životne sredine, Sekretarijata za zakonodavstvo i Ministarstva održivog razvoja i turizma. Predlog pravilnika je upućen Privrednoj komori na davanje mišljenja u cilju što boljeg usaglašavanja sa privrednim subjektima. - Objavljen je Javni poziv nevladinim organizacijama za predlaganje kandidata u sastav radne grupe za izradu Predloga pravilnika. Po ovom Javnom pozivu nije se prijavila nijedna nevladina organizacija. - Ministarstvo održivog razvoja i turizma uputilo je Predlog pravilnika na davanje mišljenja, primjedbi i sugestija nadležnim ministarstvima i institucijama.
<p>7: Monitoring i evaluacija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa? - Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi? - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva? - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
<ul style="list-style-type: none"> - Prepreka za implementaciju propisa nema. - Mjera koja se preduzima tokom primjene propisa radi ispunjenja ciljeva je vršenje redovne inspeksijske kontrole od strane ekološke inspekcije koja obuhvata naročito da li je hemikalija i određen proizvod koji se stavljaju u promet klasifikovan, označen i pakovan u skladu sa ovim pravilnikom. Ispunjenje ciljeva utvrdiće se u Izveštajima o napretku Crne Gore u procesu pridruživanja EU. - Nadzor nad sprovođenjem Zakona o hemikalijama i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Inspeksijski nadzor vrši organ uprave nadležan za inspeksijske poslove preko ekološke inspekcije, u skladu sa Zakonom o hemikalijama i zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Ministar

Branimir Gvozdenović

Podgorica, 30. 12. 2013. godine

